PARLAMENTUL EUROPEAN

2004 *2009*

Comisia pentru libertăţi civile, justiţie şi afaceri interne

2007/2210

24.1.2008

PROIECT DE AVIZ

al Comisiei pentru libertăţi civile, justiţie şi afaceri interne

destinat Comisiei pentru mediu, sănătate publică şi siguranţă alimentară

privind Donarea şi transplantul de organe: Acţiuni politice la nivelul Uniunii Europene
(2007/2210)

Raportoare pentru aviz: Edit Bauer

PA_NonLeg

SUGESTII

Comisia pentru libertăți civile, justiție şi afaceri interne recomandă Comisiei pentru mediu, sănătate publică şi siguranță alimentară, competentă în fond, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

A. întrucât peste 60 000 de pacienți care necesită un transplant sunt înscrişi pe liste de aşteptare în întreaga Europă şi întrucât un număr important de pacienți decedează din cauza lipsei cronice de organe;

B. întrucât patru state membre încă nu au ratificat Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate, cinci state membre nu au ratificat Protocolul adițional privind prevenirea, reprimarea şi pedepsirea traficului de ființe umane, în special al femeilor şi copiilor (denumit în continuare „ Protocolul de la Palermo"), iar nouă state membre nu au ratificat Protocolul facultativ la Convenția cu privire la drepturile copilului, referitor la vânzarea de copii, prostituția copiilor și pornografia infantilă;

C. întrucât, deşi, potrivit estimărilor actuale, nivelul traficului de organe este redus, comparativ cu toate celelalte forme de trafic, traficul de organe şi țesuturi reprezintă o problemă mondială din ce în ce mai gravă, atât în cadrul cât şi în afara frontierelor naționale, şi care este întreținută de cerere (în Europa, numărul estimat de cazuri este de 150-250 pe an);

D. întrucât traficul de organe şi țesuturi este o formă a traficului de ființe umane, care duce la încălcări grave ale drepturilor fundamentale ale omului, în special a demnității umane şi a integrității fizice, şi care poate afecta încrederea cetățenilor în sistemul legal de transplant şi poate agrava penuria donărilor voluntare de organe şi țesuturi;

E. întrucât experiența arată că sistemele juridice care impun existența acordului prealabil („opt-in") sau refuzul explicit („opt-out") nu produc rezultate foarte diferite în ceea ce priveşte obținerea organelor sau transplantul de organe;

1. salută inițiativa Comisiei care constă în elaborarea unui cadru juridic privind siguranța şi calitatea în materie de donare și transplant şi solicită definirea în mod flexibil a unui set minim de norme privind cerințele ce trebuie îndeplinite, ținând cont, în acelaşi timp, de faptul că transplantul poate salva viața pacientului, caz în care poate fi acceptat un risc mai mare;

2. solicită statelor membre care încă nu au făcut acest lucru să semneze, să ratifice şi să pună în aplicare Convenția Consiliului Europei cu privire la acțiunea împotriva traficului de ființe umane şi Protocolul de la Palermo;

3. solicită Comisiei şi Consiliului să actualizeze planul de acțiune privind traficul cu ființe umane, în care să includă şi traficul de organe ;

4. solicită statelor membre să facă schimb de cele mai bune practici privind donarea și transplantul de organe, evidențiind, în special, experiențele pozitive din Spania privind obținerea şi transplantul organelor;

5. îndemnă statele membre să mențină şi să consolideze transparența şi siguranța gestionării listelor de aşteptare, impunând o obligație clară de a lupta împotriva neregulilor şi de a

asigura trasabilitatea organelor, garantând în acelaşi timp anonimatul donatorilor şi primitorilor de organe;

6. îndeamnă statele membre să adopte sau să menţină dispoziţii legale stricte privind transplantul de la donatorii în viaţă fără legături de rudenie cu primitorii, pentru a asigura transparenţa sistemului de transplant şi pentru a elimina orice posibilitate de vânzare ilicită de organe sau de constrângere a donatorilor;

7. consideră că traficul de organe şi ţesuturi ar trebui să facă obiectul unei interdicţii universale, care să includă şi traficul de organe şi ţesuturi de la prizonierii executaţi;

8. încurajează Comisia şi statele membre să coopereze cu ţările „donatoare”, cu sprijinul Europol şi al Interpol, pentru realizarea studiilor necesare, descoperirea cazurilor de trafic de organe şi eliminarea reţelelor de traficanţi;

9. îndeamnă statele membre să modifice Codul penal, dacă este necesar, pentru a garanta urmărirea penală corespunzătoare a persoanelor vinovate de trafic de organe şi prevederea unor sancţiuni aplicabile personalului medico-sanitar implicat în transplantul de organe provenite din trafic, şi să depună, în acelaşi timp, toate eforturile necesare pentru a descuraja eventualii primitori să obţină organe şi ţesuturi provenite din trafic;

10. solicită statelor membre să adopte toate măsurile necesare pentru a interzice personalului medico-sanitar facilitarea traficului de organe şi ţesuturi (de exemplu, prin îndrumarea unui pacient către un serviciu străin de transplant a cărui implicare în trafic este cunoscută) şi pentru a împiedica furnizorii de asigurări de sănătate să încurajeze, prin mijloace financiare sau de altă natură, activităţile care favorizează direct sau indirect traficul legat de transplantul de organe;

11. îndeamnă statele membre să asigure că donatorii în viaţă nu vor fi supuşi discriminării, în special de către sistemele de asigurări de sănătate;

12. îndeamnă statele membre să garanteze rambursarea costurilor sociale legate de donatorii în viaţă;

13. subliniază importanţa finanţării obţinerii organelor şi, respectiv, a transplantului, în cadrul unor linii bugetare distincte, astfel încât spitalele să nu fie descurajate în practicarea transplantului;

14. solicită Comisiei şi statelor membre să sensibilizeze opinia publică cu privire la necesitatea donării de organe; salută iniţiativa Comisiei de creare a cărţii europene de donator de organe, care poate fi unul dintre instrumentele folosite pentru sensibilizarea opiniei publice;

15. solicită Comisiei să ia în considerare dezvoltarea şi extinderea site-ului internet european consacrat donării de organe (www.eurodonor.org şi/sau www.eurocet.org) în toate statele membre UE şi în toate limbile oficiale în vederea reunirii tuturor datelor şi informaţiilor privind donarea şi transplantul de organe.